

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๐๖/๕๐๕

รพค.ชส.	336
วันที่	27 ม.ค. 68
เวลา	15:51 น.

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	เลขที่ 334
วันที่ 27 ม.ค. 68	เวลา 15:19
27 ม.ค. 68 / นรพ.	

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เลขที่ 2024
วันที่ 24 ม.ค. 68	เวลา 15:14 น.
ผ.บ.ค.อ.	กย 233
วันที่ 27 ม.ค. 68	เวลา 15:45 น.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย (ระยะที่ ๒ ช่วงนครราชสีมา - หนองคาย)

๕) เรียน ปลัดกระทรวงคมนาคม

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๙๐๕.๓/ว ๘๐๘๘ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗
๒. หนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๙๐๕.๓/๕๒๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘
- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ รฟ ๑/๒๙๐๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
๒. หนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ รฟ ๑/๖๓/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๘

ตามที่กระทรวงคมนาคม (คค.) ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร - หนองคาย (ระยะที่ ๒ ช่วงนครราชสีมา - หนองคาย) (โครงการฯ ระยะที่ ๒) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวประกอบด้วย ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการฯ ระยะที่ ๒ กรอบวงเงินลงทุน ๓๓๕,๖๖๕.๒๑ ล้านบาท และโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบก กรอบวงเงินลงทุน ๕,๖๘๖.๒๑ ล้านบาท ดังรายละเอียดตามเอกสารที่อ้างถึง ๑ และต่อมา คค. และ รฟท. ได้จัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมของโครงการฯ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ และเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ นั้น

สำนักงานฯ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอให้สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สสภาพ.) พิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๘ โดยสสภาพ. ได้พิจารณาทั้งสองโครงการแล้ว มีมติดังนี้

๑. ความเห็นต่อโครงการฯ ระยะที่ ๒ ดังนี้

๑.๑ เห็นชอบในหลักการของโครงการฯ ระยะที่ ๒ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบรถไฟขนาดทางมาตรฐานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเส้นทางสายไหมใหม่ (One Belt One Road : OBOR) ซึ่งจะมีส่วนช่วยสร้างความเชื่อมโยงและความร่วมมือทางด้านการค้าระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนและประเทศในทวีปเอเชีย ตะวันออกกลาง และยุโรป รวมถึงยังก่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เมืองตามแนวเส้นทางที่จะช่วยกระจายความเจริญไปสู่เมืองหลักในภูมิภาค ช่วยยกระดับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางของประเทศ และสร้างโอกาสในการเรียนรู้เทคโนโลยีการบริหารจัดการระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรมระบบรางภายในประเทศได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ เป็นไปอย่างรอบคอบ และลดแรงกดดันทางการเงินการคลังของประเทศในภาพรวม เห็นควรให้ คค. เร่งจัดทำรายงานผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการรถไฟความเร็วสูงตามมติคณะรัฐมนตรี

/เมื่อวันที่ ...

เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็ว โดยในกรณีที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้ คค. โดย รฟท. ดำเนินการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (โครงการฯ) เห็นควรให้ รฟท. ดำเนินการศึกษารูปแบบการให้เอกชนร่วมลงทุนโครงการฯ และเสนอขออนุมัติพร้อมกันกับการลงทุนก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดย รฟท. ต้องดำเนินการทบทวนและปรับปรุงสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาความเหมาะสมของโครงการให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน โดยเฉพาะการคาดการณ์ทั้งทางด้านปริมาณผู้โดยสารรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและบำรุงรักษา และมูลค่าการลงทุนของโครงการฯ ระยะที่ ๒ โดยเฉพาะค่าก่อสร้างงานโยธา พร้อมทั้งปรับแผนธุรกิจเชิงรุก (Business Plan) เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเพิ่มโอกาสในการขยายตลาดไปยังประเทศจีน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้ของโครงการฯ ระยะที่ ๒

๑.๒ นอกจากนี้ โครงการฯ ระยะที่ ๒ ถือเป็นโครงการเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะด้านการพัฒนาพื้นที่ เมือง และภาค รวมถึงการค้าการลงทุนกับต่างประเทศ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เห็นควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

๑.๒.๑ คค. กำกับให้ รฟท. พิจารณาดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) เร่งดำเนินการก่อสร้างโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา) (โครงการฯ ระยะที่ ๑) โดยการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น อาทิ ความล่าช้าของโครงการงานโยธาเกี่ยวกับโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบินแบบไร้รอยต่อ (ดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา) เพื่อให้สามารถเปิดให้บริการได้โดยเร็ว พร้อมทั้งจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงจากปัญหาความล่าช้าในการดำเนินโครงการฯ และให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมกับประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่อย่างเข้มข้น เพื่อให้สามารถก่อสร้างและเปิดให้บริการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าเสียโอกาสและช่วยให้การลงทุนของภาครัฐก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ

๒) บูรณาการการแก้ไขปัญหาจุดตัดทางรถไฟกับถนนของโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงขอนแก่น - หนองคาย ที่อยู่ตำแหน่งเดียวกันกับโครงการฯ ระยะที่ ๒ โดยใช้งบประมาณของโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงขอนแก่น - หนองคาย เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒

๓) เร่งสำรวจพื้นที่ที่จะเวนคืนเพื่อก่อสร้างโครงการฯ ระยะที่ ๒ เพื่อให้สามารถประเมินมูลค่าวงเงินค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินที่เป็นปัจจุบัน เพื่อลดความเสี่ยงทางด้านต้นทุนที่อาจสูงขึ้นจากความล่าช้าในการดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒

๔) การดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ ควรพิจารณาเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และกำหนดให้มีการใช้ชิ้นส่วน/อุปกรณ์ที่ผลิตได้ในประเทศ (Local Content) เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วน/อุปกรณ์และเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนายกระดับอุตสาหกรรมระบบรางและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของประเทศให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมได้ในอนาคต

๑.๒.๒ คค. กำกับให้กรมการขนส่งทางราง พิจารณากำหนดมาตรฐานระบบอาณัติสัญญาณสำหรับรถไฟความเร็วสูงในภาพรวม เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ระบบอาณัติสัญญาณ รวมถึงคลื่นความถี่ที่จะขอรับจัดสรรได้อย่างสูงสุด รวมทั้งสามารถบริหารจัดการการเดินทางร่วมกับโครงการรถไฟความเร็วสูงอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓ คค. ประสานความร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีนเพื่อดำเนินการตามกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการกระชับความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๕ ในประเด็นที่สำคัญ อาทิ การขอความช่วยเหลือทางเทคนิควิชาการกับสาธารณรัฐประชาชนจีนในการตรวจสอบและรับรองผลการออกแบบรายละเอียดทางเทคนิคของโครงการฯ ระยะที่ ๒ ที่ดำเนินการโดยที่ปรึกษาไทย เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถเดินทางเชื่อมต่อกับโครงการฯ ระยะที่ ๑ ได้อย่างปลอดภัยและไร้รอยต่อ

๑.๒.๔ คค. ควรเร่งศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูงและแผนธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รับทราบภาระความต้องการสนับสนุนการลงทุนและแผนการเบิกจ่ายค่าลงทุนของโครงการฯ ระยะที่ ๒ ที่ชัดเจน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาผลกระทบต่อการคลังของประเทศ โดยเฉพาะสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) เพื่อให้สามารถควบคุมการก่อหนี้สาธารณะให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อฐานะทางการคลังของประเทศ

๑.๒.๕ คค. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงมหาดไทย เร่งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งขยายขอบเขตของการดำเนินการให้มีความครอบคลุมพื้นที่ที่ดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ เพื่อรองรับการดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงด้านการเงิน และเพิ่มความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของการดำเนินโครงการฯ ที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเสริม (feeder system) เพื่อรองรับการเดินทางเชื่อมระหว่างสถานีรถไฟ แหล่งธุรกิจ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่ การพัฒนาพื้นที่และเมืองตามแนวคิด Transit Oriented Development (TOD) โดยให้สถานีรถไฟเป็นศูนย์กลางในการเดินทางของพื้นที่

๒. ความเห็นต่อโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบก ดังนี้

โครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบกเป็นการพัฒนาศูนย์บริการโลจิสติกส์ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนถ่ายสินค้าทางรถไฟทั้งขาเข้า-ขาออก ระหว่างทางขนาด ๑ เมตร ของรถไฟไทย และขนาดทางมาตรฐานของโครงการรถไฟลาว-จีน รวมถึงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบระหว่างทางถนนและทางราง ในรูปแบบศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One stop service) เพื่ออำนวยความสะดวกในกิจกรรมโลจิสติกส์และลดต้นทุนการขนส่งสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการดำเนินโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบกจำเป็นต้องมีการก่อสร้างสะพานแห่งใหม่ เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณสินค้าและการเชื่อมต่อรูปแบบการบริหารรถไฟขนาดทาง ๑ เมตร และระบบรถไฟขนาดทางมาตรฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบกเป็นไปอย่างรอบคอบ รพท. ควรเร่งเสนอผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนในโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบกตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการประสานหน่วยงาน

/ที่เกี่ยวข้อง ...

ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมศุลกากร กรมการขนส่งทางบก กรมประมง และกรมปศุสัตว์ เพื่อออกแบบพื้นที่ที่สามารถเชื่อมโยงและรองรับกิจกรรมการเปลี่ยนถ่ายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้ความสำคัญกับการปรับแผนธุรกิจ (Business Plan) และกำหนดระยะการลงทุน (Phasing) ให้สอดคล้องกับความต้องการขนส่งสินค้า เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน

๓. นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ระยะที่ ๒ และโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้านานา สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นควรมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คค. กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงพลังงาน เร่งเจรจากับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐประชาชนจีนเกี่ยวกับแนวทางการเชื่อมต่อการเดินทางและขนส่งสินค้าทางรางระหว่างประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว โดยเฉพาะในส่วนของการเริ่มก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งใหม่ที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีความชัดเจน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ และกระบวนการตรวจคนและสินค้าเชื่อมโยงระหว่างประเทศอย่างไร้รอยต่อ รวมถึงแนวทางการจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ระบบรถไฟขนาดทาง ๑ เมตร และระบบรถไฟขนาดทางมาตรฐานได้อย่างเต็มศักยภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้มีหนังสือแจ้งผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายตनुชา พิขยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๖๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๘๖๐